

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 18 grudnia 2001 r.

35367

RPO/395261/01/I/AA

Pan Profesor
STANISŁAW PUŻYNSKI
Konsultant Krajowy
w dziedzinie psychiatrii
Instytut
Psychiatrii i Neurologii
ul. Sobieskiego 1/9
02-957 WARSZAWA

Szanowny Panie Profesorze,

W dniach 13 - 14 listopada br. odbyła się z mojej inicjatywy konferencja "Prawa Osób Niepełnosprawnych - teoria, praktyka, niezbędne działania". Zgromadzeni na konferencji przedstawiciele organizacji osób niepełnosprawnych zgłosili szereg zastrzeżeń m. in. w zakresie realizacji praw niepełnosprawnych do ochrony zdrowia. Wśród podnoszonych problemów znalazła się również kwestia warunków i trybu leczenia szpitalnego osób dorosłych z autyzmem oraz innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju.

Zdaniem przedstawicieli organizacji zajmujących się pomocy osobom z autyzmem, w sytuacji gdy rodziny/opiekunowie nie radzą sobie z tymi osobami, trafiają one do szpitali/oddziałów psychiatrycznych. Placówki te nie są jednakże przystosowane do potrzeb osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju (brak wydzielonych oddziałów/sal chorych, odpowiednio przygotowanego personelu, programów i zasad postępowania), co często jest przyczyną pogorszenia stanu zdrowia osób z autyzmem oraz występowania trudnych zachowań (nadpobudliwości, agresji, autoagresji). Zdarza się, że dochodzi wówczas do leczenia takiej osoby silnymi środkami uspakajającymi oraz stosowania środków przymusu bezpośredniego. Tymczasem, osoby z autyzmem potrzebują

szczególnego traktowania, często tylko wsparcia drugiej osoby. W przypadku hospitalizacji, szpital powinien zapewnić takie wsparcie, a nie posługiwać się najdalej idącymi ograniczeniami, jakimi są leki i środki przymusu bezpośredniego.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (j. t. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), zwracam się do Pana Profesora z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w powyższej sprawie oraz przekazanie informacji odnośnie zabezpieczenia praw osób z autyzmem hospitalizowanych w szpitalach psychiatrycznych, zasad postępowania z tymi osobami, a także nt. podejmowanych działań w kierunku rozwiązania problemu leczenia i rehabilitacji tej grupy osób w odpowiednich warunkach. Będę wdzięczny za przekazanie szczegółowej informacji w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll